

PPS-eindrapportage

Algemene gegevens	
PPS-nummer	AF-12068
Titel	Innovatieprogramma Duurzame konijnenhouderij
Thema	Duurzame veehouderij
Uitvoerende kennisinstelling(en)	Wageningen UR
Projectleider onderzoek (naam en emailadres)	Karel de Greef (karel.degreef@wur.nl)
Penvoerder PPS (namens private partij)	Sjef Lavrijsen (labruholland@gmail.com)
Contactpersoon overheid	Françoise Divanach
Werkelijke startdatum	1-1-2013
Werkelijke einddatum	31-12-2015

Link naar samenvatting Kennis Online:

Goedkeuring penvoerder / consortium	
De eindrapportage dient te worden besproken met de penvoerder/het consortium. De TKI's nemen graag kennis van evt. opmerkingen over de rapportage.	
De penvoerder heeft namens het consortium de eindrapportage	☒ goedgekeurd ☐ niet goedgekeurd
Evt. opmerkingen over de eindrapportage:	Huidige rapportage betreft slechts een deel van het innovatietraject (het meerpartijen-gedeelte). Met name de ontwikkeling van de welzijnsmonitor van konijnen (in opdracht van het Ministerie van Economische zaken) is elders verantwoord.

Mutaties ten opzicht van het oorspronkelijke projectplan en follow-up	
Zijn er wijzigingen geweest in het consortium / de projectpartners? Zo ja, benoem deze.	Nee
Zijn er inhoudelijke wijzigingen geweest in het project?	Nee
Is er sprake van een octrooi-aanvraag (evt. first filing) vanuit deze PPS?	Nee
Is er sprake van spin-offs (contract-onderzoek dat voortkomt uit dit project, aanvullende subsidies die zijn verkregen of spin-off bedrijvigheid)	<p>Vanuit de meerjarige (BO, PPE en TKI) activiteiten "Duurzame konijnenhouderij" "Welzijn & gezondheid van park-gehuisveste konijnen" en "Innovatieprogramma Duurzame konijnenhouderij" is in 2015 een PPS-consortium geformuleerd dat het "Innovatieprogramma Gezondheid en welzijn van parkgehuisveste konijnen (TKI-AF-15234) gedurende de periode 2016-2020 uitvoert.</p> <p>Hierin wordt gericht gewerkt aan on farm verbetering van diergezondheid en dierenwelzijn, en worden marktinitiatieven voor een meerwaarde segment ontwikkeld.</p>
Binnen hoeveel jaar zullen de	Direct, gebeurt al

private partijen resultaten uit dit project gaan gebruiken in de praktijk?	
In hoeverre heeft het project bijgedragen aan de ontwikkeling van de betrokken kennisinstelling(en)? (bijv. wetenschappelijk track record, nieuwe technologie, nieuwe samenwerkingen)	De goede positie in het wereldwijde netwerk van konijnenonderzoekers is bestendig. Leidend tot een Europees samenwerkingsinitiatief (niet gehonoreerd voor funding, wel is de samenwerking daardoor geïntensiveerd).
Krijgt het project een vervolg in de vorm van een nieuw project of een nieuwe samenwerking? Zo ja, geef een toelichting.	Zie hierboven: PPS AF-15234

<p>Resultaten</p> <p>Wat is er aan de hand?</p> <p>De konijnensector is relatief klein, voor een levensvatbare toekomst moet ze werken aan 1) maatschappelijk draagvlak (vooral dierenwelzijn en antibioticagebruik), 2) haar technische resultaten irt kosten en 3) aan het vanuit de markt vergoed krijgen van de meerkosten van verduurzamingsinitiatieven.</p> <p>Wat doet het project¹ daaraan?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen en toetsen van een part-time groepshuisvestingssysteem van voedsters met hun jongen • Wegnemen van belemmeringen om om te schakelen naar parkhuisvesting voor vleeskonijnen (systeemtoets, hygiëneprotocol, gezondheidsevaluatie) • Formulieren (i.s.m. Dierenbescherming) waaraan een Beter Leven erkend meerwaardeconcept moet voldoen. <p>Wat levert het project op?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in de voor- en nadelen van diverse vleeskonijn-park-systemen (gezondheid, hygiëne, werkbaarheid) • Inzicht in de gezondheidseffecten van enkele managementkeuzes (zoals het mengen van goede en minder goede nesten) • Bewustwording van de noodzaak en mogelijkheden om marktgericht(er) te produceren <p>Wat is het effect hiervan?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parkhuisvesting voor vleeskonijnen is inmiddels gangbaar / de norm bij nieuwbouw. Voor- en nadelen van de verschillende merken zijn verhelderd (gezondheid, hygiëne, werkbaarheid) • Er is een traject ingezet om intensiever onderzoek te doen naar voedsters in groepshuisvesting. • Er is een traject ingezet om een set criteria voor Beter Leven te formuleren <p>Vanuit de (in dit eindrapport verantwoorde) additionele TKI-middelen 2015 (€5.187) is een aanvullende activiteit opgezet: Opzet van coccidiose-monitoring. Hierin is, tezamen met een mengvoerbedrijf, een praktijkexperiment uitgevoerd. De resultaten zijn besproken in de klankbordcommissie Konijnenhouderij, en gebruikt om het AB-reductieonderzoek nader in te vullen.</p>
---

¹ De horizon van deze rapportage is 2013-2015, het betreft een bundeling van onderzoeksactiviteiten m.n. in opdracht van het Productschap PPE en het Ministerie van EZ. Hier is een beperkte (5k€) TKI-bijdrage aan toegevoegd (zie laatste alinea van dit tekstblok). Het beleidsondersteunend onderzoek aan huisvesting, gezondheid en welzijn van konijnen in opdracht van EZ betrof aanzienlijk meer dan het hier gerapporteerde (o.a. ontwikkelen welzijnsmonitor).

Deliverables (geef een korte beschrijving per deliverable uit het projectplan)

- Eventuele criteria Beter Leven & essentiële systeemaspecten park en groepshuisvesting: vertrouwelijke rapportage intern
- Managementaspecten vleeskonijnparkhuisvesting: twee discussiebijeenkomsten, beslisdocument PPS-partners, afgestemde onderzoeksplan
- Toets groepshuisvesting voedsters: WLR rapport 749, meerdere artikelen in vakblad
- Geïntegreerd vervolgtraject LTO, WLR, Markt: 1) geformuleerde onderzoeksplan 2015+; 2) beslisdocument PPS-partners; 3) PPS proposal (gehonoreerd als TKI-AF-15234)

Aantal opgeleverde producten in 2012-2014

Wetenschappelijke artikelen	Rapporten	Artikelen in vakbladen	Inleidingen/ workshops
1 (congresbijdrage)	1	4	1

Bijlage: Titels van de producten of een link naar de producten op een openbare website**Producten verschenen gedurende de verslagperiode, rechtstreeks te herleiden op de AF-12068-werkzaamheden**

Congresbijdragen:

- Rommers J., Gunnink H., de Jong I.C., 2013. Effect of different types of hiding places on aggression among does in a group-housing system: a pilot study. In: Proceedings 18th International symposium on housing and diseases of rabbits, furproviding animals and pet animals, 22-23 May, Celle, 59-68.

Rapporten

- Rommers J.M., I.C. de Jong, B. Reuvekamp, K. de Greef, 2014. Onderzoek naar groepshuisvesting van voedsters in parken binnen de PPS duurzame konijnenhouderij (eindrapportage Pilotproef PPS 2013), Livestock Research, Rapport 749.

Vakbladen:

- De Jong I.C., Reuvekamp B., Rommers J., de Greef K., 2013. Onderzoek naar groepshuisvesting van voedsters in parken binnen de PPS Duurzame konijnenhouderij. KonijnenWijzer, november, 7-8.
- Rommers J.M. en L. Maertens, 2014. Het huisvesten van vleeskonijnen in parken. KonijnenWijzer, 32 (mei): 18-19.
- Rommers J.M. en de Jong I.C., 2014. Groepshuisvesting van voedsters in de praktijk. KonijnenWijzer 32 (mei): 8-9.
- Rommers J., I. de Jong, B. Reuvekamp en K. de Greef. Onderzoek naar groepshuisvesting van voedsters in parken, 2014. KonijnenWijzer (pilotproef 2013), 32 (augustus): 9-13.

Inleidingen / workshops

- Presentatie WRSA studiedag 28 januari 2014 te Geel, België (Powerpoint)